

Til: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Mail: sum@sum.dk

CC: nmwi@sum.dk, dek@sum.dk, jure@sum.dk og vln@sum.dk

Dato:

30-01-2025

Høring: Udkast til lov om ændring af sundhedsloven, lov om apoteksvirksomhed og lov om videnskabsetisk behandling af sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter og sundhedsdatavidenskabelige forskningsprojekter

FOA vil gerne takke for muligheden for at afgive høringssvar.

FOA er glade for, at der endelig sker en styrkelse af medarbejderbeskyttelsen på sundhedsområdet, og at ansatte på sundhedsområdet langt om længe opnår en lignende beskyttelse i sager om aktindsigt, som det kendes fra offentlighedsloven. FOA anerkender, at det er en svær balancegang at vægte hensynet til medarbejdernes sikkerhed og tryghed op imod patienters mulighed for og ret til indsigt i egne journaler. FOA mener dog, at der bør gøres endnu mere for at beskytte medarbejderne i sundhedsvæsenet, og at medarbejdere i udgangspunktet bør identificeres i journalsystemer og logningssystemer med anden entydig identifikation end fulde navn (pseudonymisering) for at sikre bedre beskyttelse af de ansatte.

FOA har enkelte bemærkninger til det foreliggende udkast, som vedrører:

- Aktindsigt i patientjournaler efter sundhedsloven
- Anvendelse af anden entydig identifikation end navn (pseudonymisering)

Ovennævnte bemærkninger vil blive uddybet i det følgende.

Aktindsigt i patientjournaler efter sundhedsloven

FOA finder det positivt, at medarbejdere i sundhedsvæsenet med lovændringen langt om længe sikres den samme beskyttelse i sager om aktindsigt, som gør sig gældende i offentlighedsloven. FOA mener imidlertid ikke, at den foreslåede ændring yder tilstrækkelig beskyttelse af medarbejderne, da den foreslåede bestemmelse, § 37, stk. 4, kun gør det muligt at undtage medarbejdernes navne, såfremt anmodningen om aktindsigt formodes at tjene et retsstridigt eller chikanøst formål. Bestemmelsen betyder således, at patienten kun vil få begrænset aktindsigt, såfremt vedkommende er kendt med en problematisk adfærd. Bestemmelsen vil således udelukkende kunne anvendes reaktivt og i

FOA

Staunings Plads 1-3
1790 København V

Kontaktperson:

Sofie Tolstrup

Mail:

soto@foa.dk

Telefon:

46972626

Direkte telefon:

31790841

www.foa.dk

tilfælde med kendt eller gentagen chikanøs eller retsstridig adfærd. En sådan begrænsning virker ikke forebyggende, og FOA mener derfor ikke, at den foreslåede ændring sikrer tilstrækkelig beskyttelse af medarbejderne i sundhedsvæsenet.

Af afsnit 3.5.2. (s. 37 nederst) fremgår det, at:

"Det er ligeledes ikke en forudsætning for anvendelsen af bestemmelsen, at der indhentes en udtalelse fra de enkelte medarbejdere om udleveringsspørgsmålet."

I forlængelse af ovenstående skrives følgende (s. 38):

"Den foreslåede ordning indebærer, at myndigheden, institutionen eller sundhedspersonen kan foretage en vurdering af, om der er konkrete hensyn til sundhedspersoner eller andre, som kan begrunde, at patientens ret til aktindsigt begrænses. Ved vurderingen af, om det kan lægges til grund, at en anmodning om aktindsigt må antages at skulle tjene et retsstridigt eller chikanøst formål eller lignende, vil myndigheden, institutionen eller sundhedspersonen skulle tage udgangspunkt i de konkrete omstændigheder ved anmodningen."

FOA finder det problematisk, hvis § 37, stk. 4, i praksis betyder, at det påhviler den ansatte selv at begrunde, hvorfor udlevering af medarbejdernes navne skal undtages fra aktindsigten. Sådanne situationer vil utvivlsomt afstedkomme udlevering af ansattes navne, hvor der faktisk var væsentlige eller afgørende hensyn at tage til de ansattes tryghed, men hvor den/de ansatte af en eller anden grund ikke fik svaret eller ikke fik svaret fyldestgørende på arbejdsgivers høring over aktindsigtsbegæringen.

FOA foreslår derfor, at medarbejdernes navne som udgangspunkt slettes, før en aktindsigt udleveres. Dette skal ske automatisk, og uden at der skal foretages en vurdering af risikoen ved udleveringen, herunder en vurdering af om den aktindsigtsbegærendes har retsstridige eller chikanøse hensigter.

Aktindsigt efter sundhedsloven skal sikre, at patienter kan få indsigt i egne helbredsforhold og behandlingsforløb samt afdække evt. fejl eller uregelmæssigheder heri. Det er FOAs opfattelse, at dette hensyn fortsat kan varetages, selvom navnene på medarbejderne undtages fra retten til aktindsigt.

Det er FOAs holdning, at medarbejderes navne skal undtages retten til aktindsigt. FOA mener, at undtagelsen af medarbejdernes navne vil sikre den rette balance mellem medarbejdernes tryghed og sikkerhed og patientens interesse i at få indsigt i egne sundhedsoplysninger.

Anvendelse af anden entydig identifikation end navn (pseudonymisering)

FOA, DSR og andre organisationer har i flere år arbejdet for bedre beskyttelse af frontlinjepersonalets navne. Det har vi, fordi digitaliseringen har gjort det let at finde frem til medarbejdernes fulde navn via journalsystemer mv. Det har desværre ført til episoder, hvor ansatte har modtaget ubehagelige beskeder, trusler og uventede besøg på hjemmeadressen.

For FOA er det afgørende, at der arbejdes aktivt på at forebygge episoder, hvor medarbejdere udsættes for trusler og chikane. Sammen med en række andre organisationer har vi ad flere omgange foreslået, at der anvendes pseudonymisering i journalsystemer, logningssystemer og andre systemer, hvor medarbejdernes navne i dag fremgår. Pseudonymisering har til formål at skabe sikkerhed og tryghed for personalet ved at forebygge episoder som de nævnte. Pseudonymisering – som eks. et tjenestenummer – vil imødekomme kravene i autorisationsloven, da det fortsat vil fremgå, *hvem* der har indført oplysninger i patientjournalen og hvornår det er sket, jf. autorisationslovens §22, stk. 2.

Pseudonymisering vil desuden være et tiltag, som kan forebygge retsstridig eller chikanøs adfærd, eftersom medarbejdernes navne ikke vil være tilgængelige i diverse journaler og systemer. Samtidig vil et entydigt identifikationsnummer stadigvæk gøre det muligt at ansvarliggøre den enkelte medarbejder i tilfælde af fejl, klager eller andet, idet de fortsat kan identificeres via identifikationsnummeret. Patienternes retssikkerhed vil således være sikret, selvom medarbejdernes navne fjernes fra systemerne.

FOA betvivler den effekt, som den foreslåede ændring af sundhedsloven måtte have ift. at forebygge ubehagelige oplevelser for personalet i vores sundhedsvæsen. Hvis regeringen reelt ønsker at forbedre sikkerheden og trygheden for medarbejdere i sundhedsvæsenet, bør den indføre pseudonymisering i alle journaliseringssystemer, logningssystemer mv.

FOA stiller sig naturligvis til rådighed, hvis der er behov for uddybning eller drøftelse af vores bemærkninger.

Venlig hilsen

Tanja Nielsen
Formand for social- og sundhedssektoren